



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disputationes Theologicae

Quatuor Tomis distinctæ: Quibus Univerſa Theologia Scholastica Clare,
Breviter & accuratè explicatur

De Deo, Et De Angelis

Martinon, Jean

Burdegalæ, 1644

Sect. 3. Confirmatur eadem veritas pluribus argumentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73898)

Omnis distinctio à parte rei, est physica.

sine amore: sicut Petrus potuit non esse in statu gratiæ, vel non esse in statu peccati. Quarto, manifestus vocum abusus est, & contradictio in terminis, dicere illam distinctionem, quæ est verè à parte rei inter duo physice existentia, non esse physicam, sed logicam tantum, vel rationis in re. Nam ea quæ sunt physice, ac non tantum moraliter, aut obiecti uè per conceptum; & secundum id quod sunt, distincta sunt: physice distinguuntur: quia esse physicum vnius, non est esse physicum alterius; & neutrum illorum est aliud secundum id quod physice est. Ergo sunt duo secundum esse physicum, & secundum illud quod physice sunt. Ergo sunt duo distincta in esse physico, & duplex esse physicum. Ergo sunt duo entia physica, ac proinde duo physice distincta. Vbi cumque enim est distinctio, est pluralitas eodem modo, & secundum illud esse in quo est distinctio. Secundò, omnis distinctio quæ est immediatè vi alicuius actionis physice, est physica. Actio enim physica non potest nisi ad aliquid physicum immediatè terminari. Atqui distinctio inter essentiam & proprietates personales Filij & Spiritus sancti, est immediatè vi alicuius actionis physice, nempe vi generationis & spirationis actiue: Ceteraque omnia attributa diuina, si distinguuntur in re ab essentia, & vult Scotus; debent ab ipsa produci per aliquam realem & physicam actionem, cuius sint terminus immediatus: similiterque attributa essentialia creaturarum producuntur immediatè reali & physica actione, per quam creature sunt, & accipiunt à Deo, vel à causis secundis, quidquid sunt. Ergo si est inter illa distinctio à parte rei, est physica: utpote existens immediatè vi alicuius actionis physice.

14. Distinctio rationis in re implicat contradictionem.

Tertiò, contradictio manifesta in eo est, quod dicitur esse logica tantum, & tamen esse in re: & esse distinctio rationis in re. Quam enim implicat aliquid esse tantum logicè, seu per rationem, & tamen esse in re: tam implicat aliquid distingui tantum logicè seu per rationem, & tamen distingui in re. Neque enim distinguitur nisi per id quod est. Item quam implicat aliquid esse tantum per rationem, & tamen esse in re independentè à ratione, & ante omne opus rationis; tam implicat aliquid distingui tantum per rationem, & tamen distingui in re independentè à ratione, & ante omne opus rationis, ita ut ratio, seu intellectus, non laicet illam distinctionem, sed iuguet. Denique si distinctio illa est in re, & independentè ab intellectu; ratio ad illam, est impertinens; & impertinenter atque inegè vocatur distinctio rationis in re: non minus quam si distinctio hominis à leone, vocaretur distinctio rationis in re: & essentia hominis per quam distinguitur à Leone, vocaretur essentia rationis in re. Neque enim minus est impossibile distinctionem aliquam, quæ sit actu ante operationem intellectus, non esse realem: quam aliquid esse, cuius existentia præcedat

omnem operationem intellectus, & tamen non sit reale, sed rationis. Neque verò par est ratio de huiusmodi distinctione ac de distinctione rationis. Nà distinctio rationis nõ est distinctio ipsius rei: sed extrinseca tantum denominatio à conceptibus distinguentibus, vt explicabitur inferius. Quare res non definit esse in se, & verè simplex omnino, quamuis diuersis conceptibus inadæquatis possit concipi, & ab eorum distinctione denominari extrinsece, distincta. Concilia autem loquuntur de rebus, prout sunt in se ipsis. Manet ergo probatum, vana esse omnia Scotistarum effugia, quibus Concilij Lateranensis definitionem eludere conantur.

SECTIO III

Confirmatur eadem veritas pluribus argumentis.

Probatur secundò eadem veritas ex Concilio Rhemeni sub Eugenio III. in quo contra Gilbertum Porretanum definitum fuit, non esse diuidendum inter Deum & Deitatem; inter personam & naturam; ac simplicem naturam diuinitatis esse Deum: nec nisi sapientiã, quæ ipse Deus est, sapientem esse; nec nisi magnitudinẽ, quæ est ipse Deus, magnum esse: &c. De qua tamen definitione vide Vasq. disp. 120. cap. 2. Atqui si proprietates relatione personales distinguerentur in re à Deitate: personæ quoque distinguerentur ab illa. Ergo persona non esset Deitas: essetque diuisio seu distinctio inter Deum & Deitatem, personam & naturam. Quare falsa esset illa Concilij definitio. Item si attributa essentiæ diuinæ sunt in re distincta; natura diuinitatis non est simplex, quia ex multis coalescit. Neque sapientia, quæ Deus est sapiens, est ipse Deus. Quia quod in re distinguitur ab alio, non est aliud, neque potest de illo affirmari in recto. At sapientia distinguitur in re à Deo, si distinguitur in re ab essentia.

Concilium Rhemense.

Inter Deum & Deitatem non est distinctio.

Vasquez.

In eodem Concilio art. 1. sic dicitur: *In Theologia inter essentiam & personam ratio non distinguitur.* Per rationem autem distinguentem in Theologia, intelligit rationem distinguentem in re, iuxta sensum & errorem Porretani quem refutat, vt bene ostendit Vasquez cap. cit. Orthone Frisingensi scriptore illius temporis. Et art. 3. sic habet: *Credimus nullas omnino res, sine relationes, sine proprietates, sine singularitates, sine unitates dicantur, adesse Deo, quæ sint ab æterno, & non sint ipse Deus.* Quæ verborum multiplicitate Concilium voluit omnem distinctionem in re à Deo remouere, quocumque tandem nomine appelleretur, siue formalitatum, siue rationum in re, quæ certè si distinguantur à parte rei, non possunt negari esse unitates, & facere namerum à parte rei: omnis enim distinctio in re est inter duo in re. Vbi autem sunt duo, est dualitas consistens duabus unitatibus. Item

Inter essentiam & personam non est distinctio in diuinis.

si distinguuntur in re à Deo, non sunt Deus. Vel enim adæquatè distinguuntur à Deo, vel inadæquatè. Et quicquid eligatur, non potest dici simpliciter quod sint Deus, vt simpliciter asserit Concilium. Quia quod distinguuntur adæquatè & se toto ab alio, non est illud: repugnat enim distingui & esse idè.

17. Et similiter quod distinguuntur inadæquatè ab alio, non est illud: quia totum non est pars. Probat, tertio ex sanctis Patribus. Dionysius enim cap. 2. de diuin. nom. ait Deum esse summè simplicem seu, excellentissimè vnum. At non est summè simplicem, si constat multis perfectionibus in re distinctis. Quælibet enim illarū perfectionū simplicior est. Et cap. 13. sic habet. *Vnum Deus est, quia omnia vnice est secundum vnam eminentiam vnitate.* Et cap. 5. *Deus non quodammodo est existens, sed simpliciter, & incircumscriptè totum vniformiter esse præcipit.* Nota, vniformiter, id est, sine distinctione & differentia quæ in re fit: alioqui esset multiformitas quædam.

Dionysius.

Augustin.

Anselm. Boëtii. Bernard.

Nazianz.

18.

Distinctio non est ponenda in diuinis sine necessitate.

De Deo sentiendum est optimo modo.

Probatur quartò ratione. Primò enim non est ponenda distinctio in diuinis, neque entia diuina multiplicanda sunt, sine necessitate. Nulla autem est necessitas, vt attributa diuina distinguantur, vel inter se, vel ab essentia: sicut enim in rebus creatis experimur perfectiones plurimas, & diversissimas, colligi in vnica perfectione superiori: v.g. vis cognoscendi quæ dispersa est in sensibus internis & externis, est vnita in intellectu: & vis mouendi sursum deorsum, & ad omnem aliam differentiam, est vnita in vi motiua Angeli, vel animæ rationalis: sic non implicat omnes diuinas perfectiones non repugnantes vniri in vnica simplici perfectione, absque vlla earum distinctione vel inter se, vel ab essentia. De Deo autem sentiendum est quàm optimo modo, & eo qui videtur esse magis conueniens, quando certa ratio non cogit in contrarium, id est non ostendit modum illum qui nobis videtur esse magis conueniens, non esse verè talem. Atqui melius est vt non distinguantur, neque est certa ratio in contrarium: ergo, &c. Simili argumenta vidit S. Bernardus contra Gilbertum Porretanum serm. 80. in Cantica. Secundo, si proprietates, relatiue, quan-

tumuis repugnantes inter se & districte realiter ad inuicem, non distinguuntur tamen ab essentia in re, vt à Cò. Late. & Rhem. sup. cit. & à Florent. sess. 25. definitum est: multò minor est ratio, vt attributa cætera, quæ non habent oppositionem ad se inuicem, distinguantur ab essentia. Et cum tota ratio cur distinguantur proprietates inter se, non sit alia quàm oppositio relatiua originis inter illas: cum hæc inter attributa, de quibus loquimur, non reperiatur, nulla esse ratio vt distinguantur inter se à parte rei. Ad commune axioma Theologorum sumptum ex Conc. Toletano XI. *In diuinis omnia sunt vnum vbi nõ obuiat relationis oppositio.* Adde secundo, quòd si distinguerentur: vel essent sine ordine originis, vel alia ab alijs. Si primùm: Quænam esset coniunctio attributorum, vel inter se, vel cum essentia? aut cur per se, & vnde conuenirent essentia? Item essent multa entia à se, eaque limitatæ perfectionis (tot nimirum, quot essent attributa distincta ab essentia diuina, & inter se) & à nullo producta, quorum nullum haberet formaliter perfectionem alterius, quamuis simpliciter simplicem, neque etiam eminenter id est, in aliquo nobiliori. Atqui, vt libi ostendimus, repugnat esse plura entia à se: & quod est à se, est illimitatū & infinitum in omni genere perfectionis: quia de ratione entis à se est, vt in seipso contineat omnem perfectionem, eo modo quo melius & nobilius est eam contineri; ita vt non possit contineri eminentiori modo ab vllò alio. Si secundum: ergo contra Catholicam doctrinam admittitur in Deo realis originatio multiplex, præter origines personarum à personis, quas solas nouit Ecclesia Catholica.

Concil. Toletan.

Denique vel Deo sua simplici substantiâ est actualis intelligentia rerum omnium; vel producit & format actualem intelligentiam per essentiam, aut per virtutem distinctam ab essentia. Si primùm: quid est opus intelligentiâ & virtute distincta? Secundum autem est dissentaneum doctrinæ fidei. Illa enim actualis intelligentia producta, & distincta ab essentia, non esset sine pluralitate vltra personas: quod est impium, & à Lateran. supra damnatum. Sicut aptè Deus per suam simplicem substantiam est actualis & perfectissima intelligentia, & in eandem ita non indiget alijs, attributis distinctis, sed per substantiam eandem identicè quæquid est.

SECTIO IV.

Respondetur præcipuis Scoti argumentis.

Missis his quæ specialiter pugnant contra proprietates personales, de quibus hæc Scotus non disputamus, obijcit Scotus primò: Omnis distinctio rationis est secundum ordinem ad intellectum non cognoscentem in intuitu. Nam qui cognoscit intuituè, videt rem

Scotus